

XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI

Cần những giải pháp căn cơ, đồng bộ, sáng tạo

KỶ 3: CẦN CÁCH LÀM MỚI ĐỂ ĐẠT TIÊU CHÍ MỚI

(tiếp theo và hết)

Nhân dân xã Quang Trung (Kiến Xương) củng cố hệ thống giao thông nội đồng.

Nghị quyết số 05-NQ/ĐH ngày 25/9/2015 Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XIX đề ra mục tiêu đến năm 2020 toàn tỉnh có 75% trở lên số xã đạt tiêu chí nông thôn mới (NTM), các xã còn lại đạt 15 tiêu chí trở lên. Tuy nhiên, đứng trước những khó khăn, thách thức mới, tiến độ xây dựng NTM đang có dấu hiệu chững lại, nếu không có sự vào cuộc quyết liệt thì rất khó về đích đúng kế hoạch. Điều này đòi hỏi phải có những giải pháp căn cơ, tháo gỡ “nút thắt”.

Với mục tiêu xây dựng NTM để nâng cao đời sống vật chất và tinh thần cho người dân; có kết cấu hạ tầng - xã hội phù hợp; tiếp tục nâng cao chất lượng, hiệu quả các tiêu chí NTM; cơ cấu kinh tế và các hình thức tổ chức sản xuất hợp

Trường Mầm non Nam Hồng (Tiền Hải).

lý; cơ cấu lại nông nghiệp gắn với phát triển kinh tế nông thôn và xây dựng NTM; gắn phát triển nông thôn với đô thị; xã hội nông thôn dân chủ, bình đẳng, ổn định; môi trường sinh thái được bảo vệ; quốc phòng và an ninh, trật tự được giữ

vững. Để đạt được mục tiêu đề ra, nhiệm vụ của các địa phương sẽ nặng nề hơn. Hơn thế, đứng trước yêu cầu ngày càng cao, đòi hỏi chính quyền cơ sở cần có cái nhìn khách quan hơn về thực tế, đưa ra các giải pháp mang tính chiến lược,

huy động tối đa các nguồn lực chứ không phải thực hiện những mục tiêu trước mắt, mang tính chủ quan như thời gian qua.

Đối với các xã chưa đạt chuẩn NTM cần khẩn trương rà soát, đánh giá năng lực thực hiện từng tiêu chí NTM, từ đó xây dựng kế hoạch cụ thể, có lộ trình phấn đấu, bước đi phù hợp, bảo đảm đạt tiêu chí một cách bền vững; phân công trách nhiệm lãnh đạo, chỉ đạo, triển khai thực hiện cụ thể trong cấp ủy, chính quyền, các đoàn thể; chống tư tưởng chủ quan, chạy theo thành tích và tư tưởng thụ động, trì trệ; kiên quyết không để phát sinh nợ đọng xây dựng công trình kết cấu hạ tầng NTM. Hoàn thành đã khó, việc giữ vững và phát triển các tiêu chí NTM còn khó hơn nhiều, đặc biệt là những tiêu chí có sự điều chỉnh tăng theo từng năm như thu nhập, môi trường... Đây là nỗi lo chung của những xã đã được công nhận đạt chuẩn NTM, rất cần sự quan tâm chỉ đạo, kiểm tra, đôn đốc, có giải pháp tháo gỡ của chính quyền các cấp từ tỉnh đến cơ sở cùng với sự hưởng ứng tích cực của người dân. Các xã NTM cần thường xuyên rà soát; tiếp tục củng cố, nâng cao tiêu chí; xây dựng kế hoạch, lộ trình giải quyết dứt điểm nội xây dựng cơ bản; phát huy kết quả đạt được, khắc phục những hạn chế, thiếu sót; tập trung lãnh đạo, chỉ đạo đẩy mạnh phát triển sản xuất, tái cơ cấu nông nghiệp gắn với xây dựng NTM bền vững trên cơ sở đẩy mạnh hợp tác, liên kết, ứng dụng tiến bộ khoa học công nghệ để sản xuất theo chuỗi, gắn sản xuất với thị trường tiêu thụ, nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả và giá trị gia tăng. Đặc biệt, theo Quyết định số 372/QĐ-TTg ngày 14/3/2014 của Thủ tướng Chính phủ, xã về đích sẽ phải xét công nhận lại sau 5 năm. Điều này đồng nghĩa với việc xã nào không giữ được kết quả sẽ có nguy cơ “tuột” chuẩn NTM. Năm 2018, tỉnh ta có 14 xã NTM

được công nhận đạt chuẩn năm 2013 phải xét công nhận lại. Hầu hết các tiêu chí khi thẩm định, công nhận ở các xã đều bảo đảm về chất lượng, tuy nhiên vẫn còn tình trạng “nợ” chỉ tiêu, một số tiêu chí chất lượng chưa cao. Do vậy, việc củng cố các tiêu chí là đòi hỏi cũng như thách thức lớn đối với những xã đã đạt chuẩn. Các địa phương cần tập trung chỉ đạo tổ chức phát triển sản xuất, nâng cao đời sống nhân dân; ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật và công nghệ cao hỗ trợ, tạo điều kiện thuận lợi để doanh nghiệp, hộ sản xuất thuê đất và người dân cho thuê đất nông nghiệp để sản xuất nông nghiệp hàng hóa tập trung, thực hiện các giải pháp tích tụ ruộng đất để sản xuất hàng hóa quy mô lớn. Tăng cường đào tạo nghề, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác đào tạo nghề, giải quyết việc làm cho lao động nông thôn. Làm tốt công tác quản lý, bảo trì đường giao thông nông thôn phù hợp với điều kiện của từng địa phương và từng tuyến đường; kiểm tra kịp thời phát hiện những hư hỏng để thực hiện công tác bảo trì, sửa chữa...

Công tác tuyên truyền cần tiếp tục được đẩy mạnh để các cấp chính quyền cơ sở và người dân hiểu đúng về chương trình, tạo được sự đồng thuận, huy động tốt nguồn lực từ cộng đồng. Các địa phương cần tiếp thu cơ chế, chính sách, xác định lộ trình thực hiện, học hỏi kinh nghiệm vượt khó, đánh giá đúng đắn và đúc rút những bài học thất bại của những địa phương khác để hoàn thành xây dựng NTM tại địa phương mình.

Theo Văn phòng Điều phối xây dựng nông thôn mới tỉnh, hiện nay các huyện, thành phố đang triển khai thống kê, rà soát mức độ hoàn thành xây dựng NTM của từng xã theo bộ tiêu chí mới để từ đó có những hỗ trợ, giải pháp phù hợp duy trì, hoàn thành bền vững các tiêu chí.

Ông Nguyễn Xuân Dương, Phó Giám đốc Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Chánh Văn phòng Điều phối xây dựng nông thôn mới tỉnh

Để tháo gỡ khó khăn, đẩy nhanh tiến trình xây dựng NTM, các địa phương cần tiếp tục đẩy mạnh công tác tuyên truyền, nhất là ở những huyện, xã chưa đạt chuẩn NTM, làm chuyển biến sâu sắc nhận thức, hành động của các cấp, các ngành về xây dựng NTM. Thực hiện tốt quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất; việc tạo nguồn vốn đầu tư giá quyền sử dụng đất phải đúng luật, sử dụng đất tiết kiệm và hiệu quả kinh tế cao; chú trọng thực hiện nghiêm Pháp lệnh thực hiện dân chủ ở cơ sở.

Ông Trần Văn Hưng, Trưởng phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện Vũ Thư

Năm 2017, Vũ Thư có 18/29 xã hoàn thành các tiêu chí được UBND tỉnh công nhận đạt chuẩn NTM. Thời gian tới, các xã đã được công nhận đạt chuẩn NTM cần tiếp tục chỉ đạo giữ vững và nâng cao chất lượng các tiêu chí đã hoàn thành, trọng tâm là đẩy mạnh phát triển sản xuất, nâng cao đời sống nhân dân, bảo đảm công tác vệ sinh môi trường, xây dựng hệ thống chính trị vững mạnh, giữ vững ổn định chính trị - xã hội ở địa phương. Đối với những xã chưa về đích, ban chỉ đạo NTM cần xây dựng kế hoạch, lộ trình cụ thể, mục tiêu rõ ràng để thực hiện, hoàn thành các tiêu chí trong năm 2018 và những năm tiếp theo; chỉ đạo và phân công các thành viên, bộ phận chuyên môn chủ động trong công việc, thường xuyên nắm bắt tiến độ, phấn đấu hoàn thành các tiêu chí đã đặt ra. Ngoài nguồn lực hỗ trợ của cấp trên, các xã phải tính toán nguồn lực của địa phương, đẩy mạnh xã hội hóa để huy động nguồn lực xây dựng NTM, không để nợ đọng trong xây dựng NTM.

Ông Lương Văn Tám, Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch UBND xã An Cầu (Quỳnh Phụ)

Là xã thuần nông có xuất phát điểm thấp nhất huyện, khi bắt tay xây dựng NTM, địa phương mới đạt 5 tiêu chí cơ bản. Trong quá trình thực hiện nhiệm vụ lãnh đạo, Đảng bộ xã An Cầu luôn đề cao vai trò của tổ chức đảng và tinh thần tiên phong, gương mẫu của mỗi cán bộ, đảng viên trong mọi lĩnh vực, đặc biệt là lĩnh vực phát triển kinh tế, xóa đói giảm nghèo. Đảng bộ xã đã ban hành nghị quyết chuyên đề về xây dựng NTM; bộ máy chỉ đạo điều hành chương trình được kiện toàn từ xã đến thôn. Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho cán bộ, đảng viên và nhân dân được quan tâm, đội ngũ cán bộ làm công tác xây dựng NTM được đào tạo, tập huấn. Từ đó, nhận thức của cả hệ thống chính trị về xây dựng NTM chuyển biến tích cực, nhất là người dân đã nhận thức được vai trò, trách nhiệm của mình trong xây dựng NTM. Kết quả, cuối năm 2017 An Cầu đã hoàn thành 19/19 tiêu chí.

Ông Phạm Văn Đát, Chủ tịch UBND xã Nam Hồng (Tiền Hải)

Năm 2017, Nam Hồng là xã duy nhất của huyện Tiền Hải hoàn thành Chương trình mục tiêu quốc gia về xây dựng NTM với tổng kinh phí đầu tư hơn 40,6 tỷ đồng. Để bảo đảm tiêu chí số 20 (nợ đọng xây dựng cơ bản), Nam Hồng có cách làm riêng đó là ngoài việc huy động mọi nguồn lực tập trung đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng thiết yếu thì địa phương luôn xác định công tác phát triển sản xuất nâng cao thu nhập cho người dân là nhiệm vụ trọng tâm. Năm 2017, tổng giá trị sản xuất của xã đạt 514 tỷ đồng (tăng 110,1% so với năm 2016), thu nhập bình quân đầu người đạt 38,91 triệu đồng, tỷ lệ hộ nghèo giảm còn 1,9%. Từ đó, người dân phấn khởi, đồng lòng tự nguyện góp công, góp của xây dựng NTM.

NHÓM PHÓNG VIÊN

Vu xuân năm nay, huyện Đông Hưng gieo cấy trên 11.600ha. Tranh thủ thời tiết thuận lợi, nông dân các xã trong huyện tập trung nhân lực, vật lực khẩn trương ra đồng thu hoạch lúa xuân nhanh gọn, chuyển trọng tâm sang trông cây màu hè.

Với phương châm “xanh nhà hơn già đồng”, những ngày này, nông dân xã Nguyên Xá hối hả ra đồng gặt lúa xuân. Bà Nguyễn Thị Phòng, thôn Đông Khê cho biết: Vụ xuân này gia đình cấy 7 sào lúa BC15, TBR225, T10. Thời tiết từ đầu vụ đến nay thuận lợi cho lúa sinh trưởng và phát triển nên lúa được mùa, năng suất đạt khoảng 2,5 tạ/sào. Niềm vui được mùa của bà Phòng cũng là niềm vui chung của các hộ nông dân xã Phú Lương. Chị Nguyễn Thị Hạ, thôn Duyên Tục cho biết: Nhiều năm qua gia đình đã áp dụng phương pháp cấy lúa hàng rộng hàng hẹp do HTX DVNN xã chuyển giao, hiệu quả hơn hẳn cấy theo phương pháp truyền thống. Lúa trổ bông, hạt mẩy, năng suất đạt từ 2,3 - 2,5 tạ/sào. Hiện gia đình đã thu hoạch xong 3 sào BC15, được khoảng trên 7 tạ. Để giúp nông dân thu hoạch lúa nhanh gọn, tiết kiệm chi phí, HTX DVNN xã Phú Lương chủ động liên hệ với các chủ máy gặt để thu hoạch lúa cho bà con. Ông Nguyễn Trọng Thành, Giám đốc HTX cho biết: Để bà con nông dân không bị ép giá, HTX đã hợp đồng với các chủ máy thu 130.000 đồng/sào gặt lúa; đồng thời, đăng ký tạm trú cho các chủ máy ở xa để dễ dàng quản lý nhân khẩu. Nếu thời tiết thuận lợi, một tuần nữa sẽ thu

ĐÔNG HƯNG, QUỲNH PHỤ

Tập trung thu hoạch lúa xuân

Nông dân xã Đông Động (Đông Hưng) thu hoạch lúa xuân.

hoạch xong 100% diện tích lúa của xã.

Trên cánh đồng xã Đông Động, tiếng máy gặt hòa với tiếng cười nói vui vẻ của bà con nông dân ất đi phần nào cái nắng nóng oi bức buổi trưa hè. Bà Bùi Thị Tới, thôn Bến Hòa cho biết: Vụ này lúa được mùa, bà con vui lắm. Tới cấy 4,5 sào TBR225, năng suất ước đạt 2,2 tạ/sào. Chủ máy gặt Vũ Văn Trinh, xã Đông Quang (Đông Hưng) cho biết: Vụ này lúa được mùa, ruộng nhiều nước, tốn nhiều thời gian hơn và đóng thóc vào bao nhiều hơn nhưng chúng tôi mừng cho nông dân được mùa và vẫn chỉ lấy giá 130.000 đồng/sào, đồng viên thợ gặt xuyên trưa để giúp bà con nhanh chóng đưa thóc về nhà.

Nông dân các xã trên địa bàn huyện Đông Hưng

thể vạch lúa đặt bầu cho kịp thời vụ.

Nông dân xã An Châu cũng tranh thủ thời tiết gặt lúa nhanh, làm đất trồng rau màu hè để tăng thu nhập cho gia đình. Ông Nguyễn Đình Hải, thôn Kim Châu 2 cho biết: Vụ xuân được mùa lúa, gia đình sẽ trồng trên 2 sào bí xanh, dưa các loại, mướp để tăng thu nhập.

Ông Nguyễn Tiến Hưng, Chủ tịch UBND huyện Đông Hưng cho biết: Hiện đang là cao điểm thu hoạch lúa xuân, UBND huyện đã chỉ đạo các địa phương huy động tối đa máy gặt để gặt lúa cho nông dân, đặc biệt là với các xã có truyền thống trồng cây màu hè. Dù có một số đối tượng bệnh gây hại cho lúa nhưng do cấp ủy, chính quyền chỉ đạo làm tốt công tác phòng, trừ sâu bệnh

nên năng suất lúa xuân của huyện dự kiến đạt 72 tạ/ha.

Huyện chỉ đạo sau khi thu hoạch lúa xuân sớm, nông dân trồng các loại cây: dưa, đậu xanh, đậu đen, vừng, ngô... với diện tích khoảng 1.000ha. Các HTX DVNN hướng dẫn nông dân chăm sóc, phòng, trừ sâu bệnh sớm cho các cây màu hè đã gieo trồng, tạo điều kiện cho cây sinh trưởng, phát triển tốt; làm tốt công tác thủy lợi mặt ruộng, nạo vét kênh dẫn nước, đắp bờ vùng, bờ thửa bảo đảm tưới, tiêu cho sản xuất cây màu hè, có phương án chống úng cho diện tích cây màu hè đã trồng.

Hiện nay, nông dân các địa phương ở Quỳnh Phụ đang tập trung thu hoạch lúa xuân với phương châm “xanh nhà hơn già đồng” để bảo đảm thời vụ sản xuất.

Ngay từ sáng sớm, trên khắp các xứ đồng của xã Quỳnh Hưng đã rộn ràng tiếng máy gặt, tiếng cười nói của bà con nông dân. Niềm vui được mùa là tâm trạng chung của người dân địa phương khi nhận xét về vụ xuân năm nay. Ông Trần Đăng Khoa, xóm 8, thôn Mỹ Giá chia sẻ: Vụ xuân năm nay gia đình tôi nhận đầu trâu 3 mẫu ruộng, gieo cấy các giống lúa chủ lực là BC15 và T10. Nhờ thời tiết thuận lợi, thực hiện đúng kế hoạch của xã, làm tốt công tác phòng, trừ sâu bệnh nên lúa chín đều và đẹp. Đến nay, toàn bộ diện tích lúa nhà tôi đã cho thu hoạch, năng suất dự kiến trên 2 tạ/sào. Thực hiện cơ giới hóa trong sản xuất, gia đình tôi đã đầu tư 3 máy cày, 2 máy gặt đập liên hợp nên công tác thu hoạch lúa xuân khá thuận lợi, dự kiến trong 3 ngày,

toàn bộ diện tích của gia đình sẽ thu hoạch xong.

Vụ xuân năm 2018 Quỳnh Hưng gieo cấy 279,1ha lúa trong đó lúa chất lượng 35%, lúa năng suất cao 65%. Do bám sát đề án sản xuất, làm tốt các khâu dịch vụ, hỗ trợ sản xuất, phòng, trừ sâu bệnh... nên toàn bộ diện tích lúa xuân của xã sinh trưởng và phát triển tốt. Hiện gần 80% diện tích đã chín, từ ngày 10 - 20/6 xã sẽ bước vào thu hoạch đại trà. Năng suất dự kiến đạt trên 70 tạ/ha, sản lượng trên 2.300 tấn.

Dưới trời nắng chói chang, nông dân xã Quỳnh Hải vẫn hối hả ra đồng thu hoạch cho kịp thời vụ theo phương châm “xanh nhà hơn già đồng”. Vừa gặt xong toàn bộ diện tích lúa của gia đình, ông Phạm Văn Cường, thôn Xuân Trạch hồi hồi chia sẻ: 7 sào lúa Thiên ưu 8 và BC15 đã chín đều và đẹp, gia đình tôi tập trung thu hoạch trong thời gian nhanh nhất để kịp làm đất bảo đảm lịch thời vụ và sản xuất cây màu.

Đó cũng là chia sẻ của bà Nguyễn Thị Nhe, thôn Đoàn Xá. Bà cho biết: Gia đình neo người nên tôi chỉ cấy 2 sào 8 thước lúa TBR225. Vụ xuân năm nay thời tiết thuận lợi, HTX DVNN làm tốt các khâu dịch vụ, hỗ trợ sản xuất, áp dụng đúng quy trình gieo cấy, lịch thời vụ, phòng, trừ sâu bệnh kịp thời, diệt chuột hiệu quả nên lúa xuân của gia đình sinh trưởng tốt, được mùa, thóc đẹp, năng suất trung bình trên 2 tạ/sào. Với trên 290ha lúa xuân gồm các giống Thiên ưu 8, Bắc thơm, TBR225, BC15..., đến thời điểm hiện tại, nông dân 6 thôn ở Quỳnh Hải đang bước vào vụ gặt, dự kiến đến ngày 15/6 toàn bộ diện tích lúa xuân của xã sẽ thu hoạch xong.

Tranh thủ thời tiết thuận lợi, nông dân một số địa phương ở Quỳnh Phụ như Quỳnh Hưng, Quỳnh Hội, An Ấp... đã sử dụng máy gặt đập liên hợp khẩn trương thu hoạch lúa xuân trà sớm. Nhờ hiệu quả của mô hình liên kết sản xuất nông nghiệp theo hướng hàng hóa tập trung, nông dân một số địa phương như Quỳnh Nguyễn, Quỳnh Thọ, An Đông, An Khê... đã mở rộng diện tích gieo cấy lúa Nhật thương phẩm lên tới gần 300ha với 2 giống chính là J02 và Akita. Hiện tại những diện tích này đang cho thu hoạch với năng suất ước đạt 70 tạ/ha. Ngoài hợp đồng bao tiêu sản phẩm kỹ với doanh nghiệp, các hộ nông dân còn được tập huấn kỹ thuật canh tác, HTX DVNN hỗ trợ thu mua thuận lợi với giá mua thóc tươi 7.000 đồng/kg.

Nhờ làm tốt công tác lãnh đạo, chỉ đạo sản xuất, nông dân các địa phương chấp hành đúng đề án sản

xuất, phòng, trừ sâu bệnh hiệu quả nên toàn bộ diện tích lúa xuân của Quỳnh Phụ sinh trưởng và phát triển tốt trên tất cả các giống và trà lúa. Năng suất lúa trung bình của huyện ước đạt trên 73 tạ/ha, riêng BC15 có thể đạt 77 tạ/ha. Ông Nguyễn Đình Triệt, Trưởng phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện cho biết: Để bảo đảm năng suất, sản lượng lúa và tiến độ sản xuất, huyện chỉ đạo các địa phương tập trung nhân lực, phương tiện thu hoạch lúa xuân nhanh gọn, dự kiến trung tuần tháng 6 sẽ hoàn thành thu hoạch lúa xuân. Song song với đó, bà con nông dân cần thực hiện công tác làm đất ngay sau khi thu hoạch lúa, bảo đảm quý đất cấy lúa mùa trà sớm và cục sớm, chủ động bố trí cơ cấu giống lúa, trà lúa mùa hợp lý, quỹ đất gieo mạ, cấy lúa mùa đúng thời vụ.

THU HIỆN - TRỊNH CƯỜNG

Niềm vui được mùa của nông dân xã An Ấp (Quỳnh Phụ).